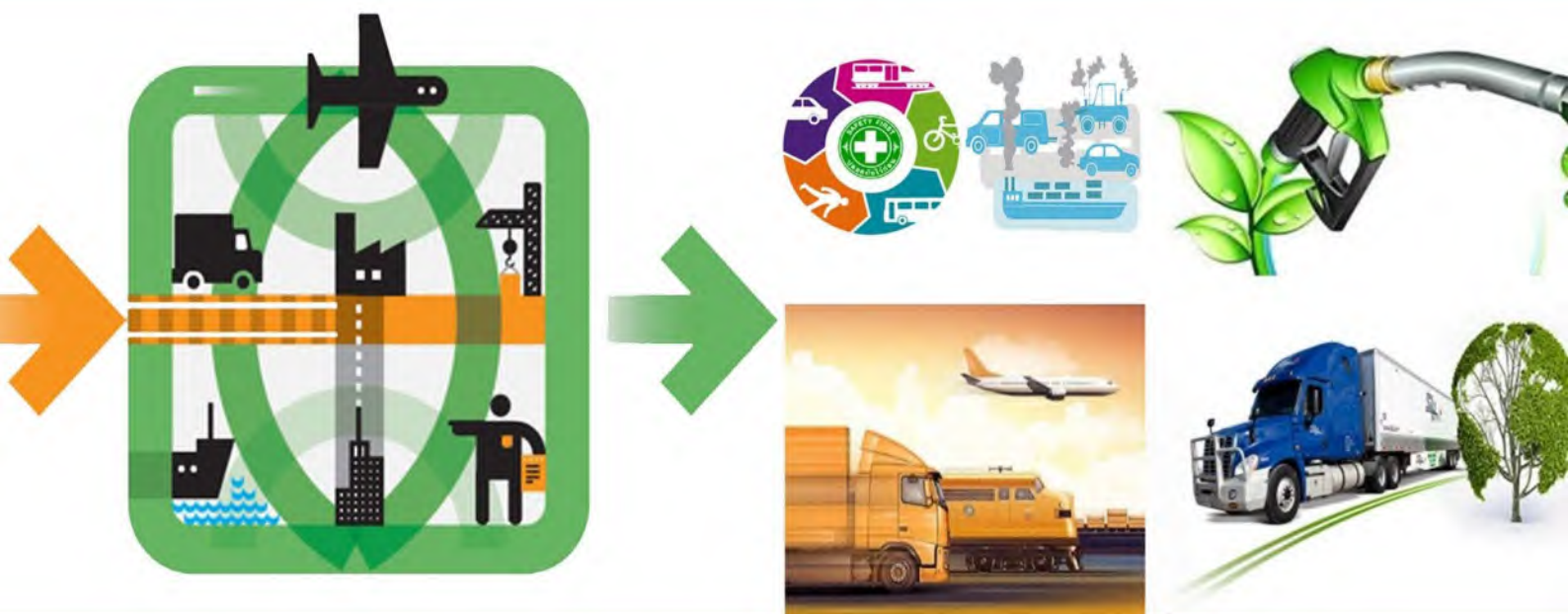

ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมของการขนส่ง

Transport Safety and Environment

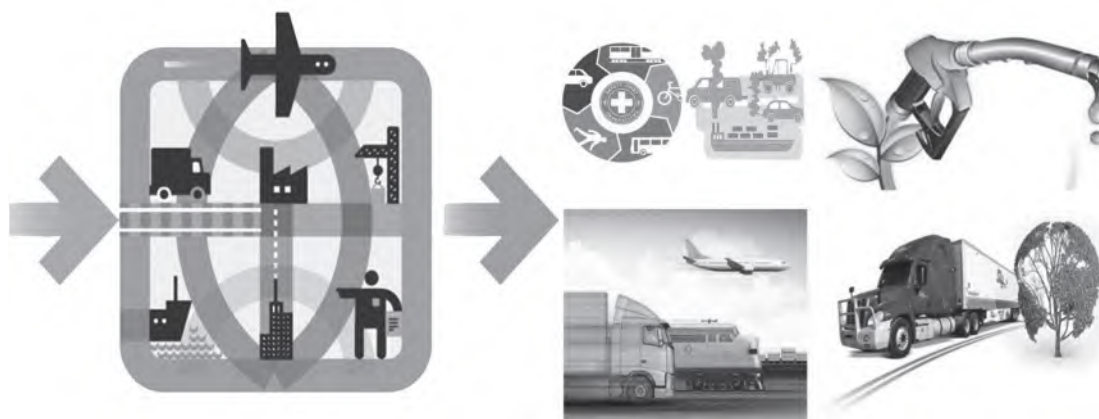

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และระดับปริญญาตรี
ประเภทวิชาบริหารธุรกิจ สาขาวิชาการจัดการโลจิสติกส์

LSCM03-08

ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมของการขนส่ง

Transport Safety and Environment

จัดพิมพ์โดย

บริษัท โฟกัสมีเดีย แอนด์ พับลิชชิ่ง จำกัด

75 ถนนปัญญาอินทรา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพมหานคร 10510

โทร. 02-1752986-7 มือถือ 085-2611551 โทรสาร. 02-1753499

<http://www.logisticsfocus.net>

LSCM 03-08

ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมของการขนส่ง

Transport Safety and Environment

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของหอสมุดแห่งชาติ

ผู้แต่ง ดร. คำนาย อภิปรัชญาสกุล FCILT, ESLog, SCORMaster, CPIM

จำนวนหน้า 212 หน้า

ISBN : 978-616-7880-18-1

ราคา 180 บาท

พิมพ์ครั้งที่ 1 พฤศจิกายน พ.ศ. 2559 จำนวนที่พิมพ์ 1,000 เล่ม

สงวนลิขสิทธิ์ตามพระราชบัญญัติการพิมพ์ พ.ศ. 2537

จัดพิมพ์โดย : บริษัท โฟกัสมีเดีย แอนด์พับลิชชิง จำกัด

75 ถนนปัญญาอินทรา แขวงบางชัน เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

Tel : 02-1752986-7 มือถือ 08-52611551 Fax : 02-1753499

<http://www.logisticsfocus.net>

จำหน่ายโดย : บริษัท ดวงกมลสมัย จำกัด

15/234 ซอยเสือใหญ่อุทิศ ถนนรัชดาภิเษก แขวงจันทระเกษม

เขตจตุจักร กรุงเทพฯ 10900

Tel : 0-2541-7375, 0-2930-6215 Fax : 0-2541-7377

E-mail: dktoday@dktoday.net

 : [Marketing.dktoday](https://www.facebook.com/marketing.dktoday) : [dktoday](https://www.facebook.com/dktoday)

<http://www.dktoday.net>

ข้อความ ทฤษฎี และรูปภาพประกอบที่ปรากฏหนังสือเล่มนี้ เป็นข้อมูลที่คุณเขียนได้รวบรวมจากหลายแหล่งตามที่ระบุในบรรณานุกรม ร่วมกับแนวคิดในการประยุกต์ใช้งาน และความคิดเห็นส่วนตัวของคุณเขียนเพื่อให้เกิดความสมบูรณ์ทางวิชาการมากที่สุด ทางผู้จัดทำหนังสือมีหน้าที่รับชม และจัดจำหน่ายเท่านั้น มิได้มีส่วนรับผิดชอบเกี่ยวกับความผิดพลาดกฎหมายลิขสิทธิ์แต่ประการใด ซึ่งบทความ ข้อมูลหรือรายละเอียดต่างๆ ที่ปรากฏในหนังสือเล่มนี้ ได้ผ่านการเตรียมและการตรวจทาน อย่างถี่ถ้วนแล้ว เพื่อให้ได้ความถูกต้องสมบูรณ์มากที่สุดเท่าที่ความสามารถกระทำได้อีกก่อนการตีพิมพ์เผยแพร่ อย่างไรก็ตาม ความเสียหายอันอาจเกิดขึ้นจากการนำบทความ ข้อมูลหรือรายละเอียดที่ปรากฏในหนังสือฉบับนี้ไปใช้ไม่ว่าจะโดยสาเหตุหรือลักษณะใดๆ ก็ตามทางผู้เขียนและผู้จัดทำหนังสือมิได้มีการะหน้าที่ในการรับผิดชอบแต่ประการใดทั้งสิ้น

คำนำ

ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมของการขนส่ง ได้เรียงเรียงขึ้นเนื่องจาก การเกิดอุบัติเหตุแต่ละครั้งเกิดความสูญเสียทางเศรษฐกิจมูลค่ามหาศาล นอกจากนั้นยังมีการสูญเสียชีวิตและทรัพย์สิน ซึ่งส่งผลกระทบต่อต้นทุนการขนส่ง จำเป็นต้องหาวิธีการเพื่อลดต้นทุนจากการขนส่ง ใช้เป็นตำราในหลักสูตรระดับปริญญา โดยเนื้อหาครอบคลุม 10 บท ที่เกี่ยวกับ กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พระราชบัญญัติจราจรทางบก การสร้างรถยนต์และการใช้งานตามกฎหมาย ความปลอดภัยในการบรรทุก มาตรการเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการขนส่ง การซ่อมบำรุง การวิเคราะห์ การประเมิน และการควบคุมอุบัติเหตุในการขนส่ง การขนส่งสินค้าอันตราย ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมจากการขนส่ง และเทคโนโลยีใหม่เพื่อการจัดการสภาพแวดล้อมในการขนส่ง

ผู้เขียนในฐานะที่ศึกษาด้านโลจิสติกส์ และการจัดการซัพพลายเชน ผู้ประกอบการขนส่ง อาจารย์สอนในระดับปริญญาโทด้านโลจิสติกส์ เจ้าของธุรกิจที่ดำเนินงานด้านอุตสาหกรรมบริการและการผลิตงานก่อสร้าง โครงการอสังหาริมทรัพย์ งานซ่อมบำรุง ที่ปรึกษาให้กับหน่วยงานภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ และเอกชน ที่เคยผ่านงานวางแผน การควบคุม การขนส่ง ซึ่งต้องการเผยแพร่แนวคิด วิชาการด้านการขนส่ง เพื่อให้ผลตอบแทนสูงสุด และลดต้นทุนการดำเนินงาน สามารถหาทางป้องกันปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับตัวท่านเอง เป็นแนวทางให้ธุรกิจและอุตสาหกรรมไทยนำไปเพิ่มประสิทธิผลทั้งภายในบริษัท และตลอดซัพพลายเชน สามารถทำให้เกิดความพอใจเพียงทางธุรกิจ ช่วยให้ประหยัดแบบเป็นกระบวนการ สามารถสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันทางธุรกิจแบบยั่งยืนในอนาคต

ความบกพร่องที่เกิดจากการพิมพ์ ทางผู้เขียนขออภัยและขอคำแนะนำ เพื่อทำการแก้ไขให้เป็นผลงานทางวิชาการที่ดี และสามารถอ้างอิงได้โดยสมบูรณ์ทั้งในปัจจุบันและอนาคต

ดร. คำนาย อภิปรีชญาสกุล

FCILT, ESLog, SCORMaster, CPIM

Email: kumnai@logisticsfocus.net

กิตติกรรมประกาศ

ตำรา **ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อมของการขนส่ง** นี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นตำราชุดโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชนสำหรับการศึกษาระดับอุดมศึกษาในหมวดที่ 3 ลำดับที่ 8 ที่พยายามนำประสบการณ์ที่แท้จริงจากสาขาอุตสาหกรรมบริการขนส่งมาประยุกต์ใช้เพื่อสร้างขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ตำราเล่มนี้จะไม่สามรถเกิดขึ้นได้ถ้า ไม่มีแผ่นดินไทย ที่ให้ผู้เขียนได้เกิดขึ้นมา ศาสนาที่สอนให้ผู้เขียนเป็นผู้ให้และปฏิบัติตนอยู่ในศีลธรรมอันดี พระมหากษัตริย์ไทยทุกพระองค์ที่ท่านทรงห่วงใยแผ่นดิน กอบกู้เอกราช ให้พสกนิกรทุกคนในประเทศมีความสุข พ่อขุนรามคำแหงมหาราช ที่ทรงประดิษฐ์อักษรไทยซึ่งเป็นรากฐานของหนังสือไทยที่ใช้อยู่จนถึงปัจจุบัน ทำให้มีหนังสือไทยในการเขียนตำราครั้งนี้ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชมหาราช ที่ผู้เขียนได้เกิดภายใต้ร่มโพธิสมภารของท่าน ได้ยึดแนวทางการปฏิบัติในรูปของระบบเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิต และใช้แนวพระราชดำรัสของท่านในการดำเนินชีวิต บรรพบุรุษทุกท่าน ผู้ให้ชีวิต และจิตวิญญาณของการเป็นผู้ให้ ถึงแม้จะเกิดในครอบครัวที่ฐานะไม่ดีนัก ประชาชนชาวไทยทุกท่านที่เสียภาษีบำรุงประเทศชาติ ให้มีโครงสร้างพื้นฐานของประเทศที่มีสถาบันการศึกษาให้ศึกษาในทุกกระดับ คณาจารย์ที่ประสาทความรู้อย่างต่อเนื่องทั้งในประเทศไทย และต่างประเทศ ครอบครัว เพื่อนร่วมงาน หุ่นส่วน พนักงานทุกคนที่ปฏิบัติหน้าที่ในกลุ่มบริษัท ที่ให้กำลังใจในการฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ จนสามารถผ่านพ้นวิกฤตได้ เจ้าของตำราทุกเล่มที่ผู้เขียนอ้างอิง เจ้าของบทความตราผลิตภัณฑ์ที่มีในตำรา ซึ่งผู้เขียนให้ใช้ข้อความที่เกี่ยวข้องกับบทความ เนื้อหาตำรา ตราผลิตภัณฑ์ ที่มีในตำราในการเผยแพร่ อ้างอิง โดยไม่ถือว่าเป็นการละเมิดลิขสิทธิ์

สารบัญ

หน้า

บทที่ 1 กฎกระทรวงเกี่ยวกับความปลอดภัยในการขนส่ง

⊕ กฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2558.....	2
⊕ กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2554.....	4
⊕ โครงการสร้างความปลอดภัยในการขนส่งของภาครัฐ.....	6
⊕ แนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการขนส่งของผู้ประกอบการขนส่ง.....	10

บทที่ 2 พระราชบัญญัติจราจรทางบก

⊕ พระราชบัญญัติจราจรทางบก.....	14
--------------------------------	----

บทที่ 3 การสร้างรถยนต์และการใช้งานตามกฎหมาย

⊕ การวิเคราะห์กฎระเบียบและเงื่อนไขทางกฎหมายที่เกี่ยวข้อง.....	50
⊕ กฎหมายเพื่อสร้างและการใช้งานรถยนต์.....	51
⊕ กฎหมายอื่นที่ใช้ประกอบในการสร้างและการใช้งานรถยนต์.....	68

บทที่ 4 ความปลอดภัยในการบรรทุก

⊕ ความปลอดภัยของน้ำหนักบรรทุก (Load Safety).....	74
⊕ ประกาศเกี่ยวกับน้ำหนักบรรทุกของรถยนต์ตามพระราชบัญญัติทางหลวง พ.ศ. 2535.....	75
⊕ ตารางกำหนดน้ำหนักบรรทุกสูงสุดสำหรับรถยนต์แต่ละประเภท.....	80
⊕ ยางรถยนต์กับความปลอดภัยในการบรรทุกของรถยนต์.....	87

บทที่ 5 มาตรการเพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในการขนส่ง

⊕ มาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยในการขนส่งทางบก.....	92
⊕ มาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยในการขนส่งทางน้ำ.....	101
⊕ มาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยในการขนส่งทางอากาศ.....	106
⊕ มาตรการเสริมสร้างความปลอดภัยในการขนส่งทางรถไฟ.....	108

บทที่ 6 การวิเคราะห์และประเมินอุบัติเหตุในการขนส่ง

⊕ กระบวนการวิเคราะห์และประเมินอุบัติเหตุในการขนส่ง.....	116
⊕ การวิเคราะห์และประเมินอุบัติเหตุในการขนส่ง.....	119

บทที่ 7 การซ่อมบำรุงรถยนต์

⊕ การขับรถเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ.....	132
⊕ การตรวจสภาพรถยนต์.....	133
⊕ คำแนะนำในการขับรถทางไกล.....	135
⊕ การตรวจสอบและการบำรุงรักษารถยนต์.....	137
⊕ การซ่อมบำรุงรถยนต์.....	139

บทที่ 8 การขนส่งวัตถุอันตราย

- ⊕ ประเภทวัตถุอันตราย..... 146
- ⊕ การติดสัญลักษณ์ในการขนส่ง..... 152
- ⊕ กฎหมายที่เกี่ยวข้องในการขนส่งวัตถุอันตราย..... 158

บทที่ 9 ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมจากการขนส่ง

- ⊕ ผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมจากการขนส่ง..... 162
- ⊕ การปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์จากการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงของภาคการขนส่ง..... 162
- ⊕ ผลภาวะทางเสียงจากการขนส่ง..... 164
- ⊕ ผลภาวะจากการขนส่งทางอากาศ..... 166
- ⊕ การขนส่งที่ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม..... 169

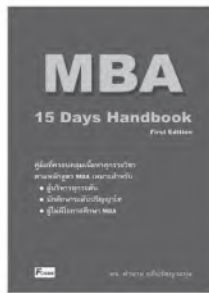
บทที่ 10 เทคโนโลยีใหม่ในการขนส่งเพื่อรักษาสภาพแวดล้อม

- ⊕ การลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงขนส่งจากอุปกรณ์ประกอบตัวถังรถยนต์..... 176
- ⊕ การลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงขนส่งจากอุปกรณ์ประกอบเครื่องยนต์..... 180
- ⊕ การลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงขนส่งจากน้ำมันเชื้อเพลิงและสารเติม..... 192
- ⊕ การลดการใช้น้ำมันเชื้อเพลิงขนส่งจากยาง..... 196

บรรณานุกรม

ประวัติผู้เขียน

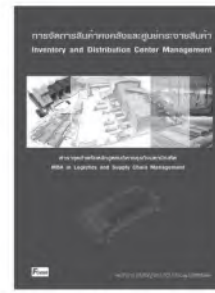
ตำราชุดโลจิสติกส์ และการจัดการซัพพลายเชน

MBA
ราคา 400.-

MBA 07
ราคา 400.-

MBA 11
ราคา 400.-

MBA-14
ราคา 500.-

MBA-15
ราคา 500.-

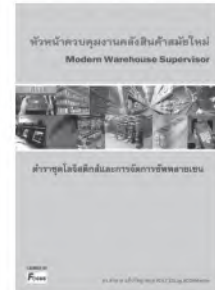
LSCM 01-02
ราคา 250.-

LSCM 01-06
ราคา 150.-

LSCM 02-01
ราคา 200.-

LSCM 02-02
ราคา 250.-

LSCM 03-02
ราคา 250.-

LSCM 03-04
ราคา 270.-

LSCM 01-05
ราคา 400.-

บริษัท ไฟกัสมีเดีย แอนด์ พับลิชซิ่ง จำกัด

75 ถนนปิ่นเกล้าอินทรา แขวงบางชั้น เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

Tel : (66)02-175-2986-7 Fax : (66)02-175-3499 มือถือ : 085-261-1551

E-mail: support@logisticsfocus.net <http://www.logisticsfocus.net>

World Logistics Consulting Services Leader

บริษัท โลจิสติกส์ คอนซัลแตนท์ จำกัด ก่อตั้งเมื่อปี 2544 ตลอดเวลาให้บริการในการศึกษาวางแผน ออกแบบ ให้คำปรึกษา พัฒนาบุคลากร และวางกลยุทธ์ด้านโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน มากกว่า 12 ปี สามารถช่วย ภาครัฐกิจ ภาคอุตสาหกรรม ผู้ให้บริการโลจิสติกส์ มากกว่าหมื่นบริษัท ให้สามารถลดเวลาในกระบวนการดำเนินงาน เพิ่มความน่าเชื่อถือจากลูกค้า และสามารถลดต้นทุนทางธุรกิจ มากกว่าแสนล้านบาท เพิ่มยอดขายหลายแสนล้านบาท

Company Services

1. ให้คำปรึกษา ในสถานศึกษา วางแผน ออกแบบ ก่อตั้ง นิคมอุตสาหกรรม เขตการค้าปลอดอากร (FTA) ศูนย์กระจายสินค้า และศูนย์กลางโลจิสติกส์
2. ให้คำปรึกษา ในการศึกษา วางแผน ออกแบบ โครงสร้างพื้นฐานด้านโลจิสติกส์ระดับประเทศ
3. ให้คำปรึกษา ในการกำหนดกลยุทธ์และยกระดับศักยภาพด้านโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชนของกิจการ
4. ให้คำปรึกษา ในการเตรียมตัวและสร้างความพร้อมในการยกระดับศักยภาพด้านโลจิสติกส์และจัดการซัพพลายเชน เพื่อรับรางวัลผู้ประกอบการภาคอุตสาหกรรมยอดเยี่ยมด้านโลจิสติกส์
5. พัฒนาบุคลากรระดับวิชาชีพด้านโลจิสติกส์และการจัดการซัพพลายเชน
6. ให้คำปรึกษา ในการศึกษา ร่างเงื่อนไขในการจ้าง (RFP) การจัดทำสัญญา การว่าจ้างผู้ให้บริการโลจิสติกส์ และการประเมินผลงานผู้ให้บริการโลจิสติกส์

Reference Customers

Logistics Consultants Company Limited

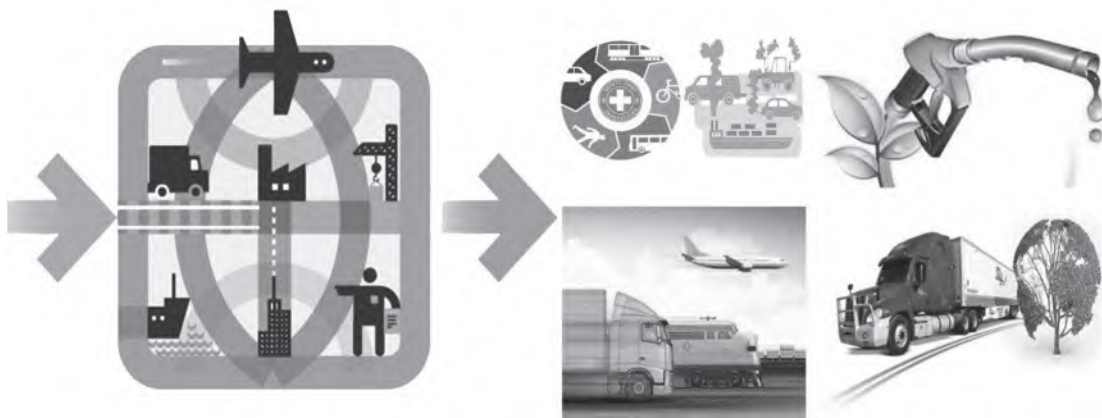
75 ถนนปิ่นเกล้าอินทรา แขวงบางชั้น เขตคลองสามวา กรุงเทพฯ 10510

Tel: 085-261-1551, (66)02-175-2968-7 Fax: (66)02-175-3499, Email: support@logisticsfocus.net

บทที่ 1

กฎกระทรวงเกี่ยวกับความปลอดภัยในการขนส่ง

Transport Safety Legislation

- ⊕ กฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2558
- ⊕ กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2554
- ⊕ โครงการสร้างความปลอดภัยในการขนส่งของภาครัฐ
- ⊕ แนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการขนส่งของผู้ประกอบการขนส่ง

1. กฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2558

กฎกระทรวง ความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2558 ให้ไว้ ณ วันที่ 30 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 มีสาระของกฎกระทรวงดังนี้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 วรรคหนึ่ง และมาตรา 102 (4) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535 รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดสามสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 2 ให้ยกเลิกกฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2554

ข้อ 3 ในการใช้รถทำการขนส่งผู้โดยสาร ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยสารขนาดเล็ก และการขนส่งระหว่างประเทศต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง ดังต่อไปนี้

(1) ไม่ใช้หรือยินยอมให้บุคคลต่อไปนี้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถ

(ก) บุคคลซึ่งไม่มีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ หรือมีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถไม่ตรงตามประเภทและชนิดของรถที่ใช้ทำการขนส่ง หรือมีใบอนุญาตที่สิ้นอายุแล้ว

(ข) ผู้ขับรถซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกินชั่วโมงการทำงานตามที่กฎหมายกำหนด

(ค) ผู้ขับรถซึ่งหย่อนความสามารถในการขับรถ

(2) จัดให้มีเครื่องหมายแสดงการห้ามสูบบุหรี่ติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนภายในตัวรถตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(3) จัดให้มีค่าเตือนมิให้ขึ้นหรือลงรถนอกบริเวณที่มีเครื่องหมายหยุดรถติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนที่ตัวรถด้านนอกและภายในตัวรถ ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(4) จัดให้มีข้อมูลของผู้ปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถและหมายเลขทะเบียนรถติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนภายในตัวรถ ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(5) จัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อแจ้งภัยและเหตุร้ายติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนภายในตัวรถ ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(6) จัดให้มีเครื่องหมายหรือสัญญาณที่จะต้องแสดงเมื่อจำเป็นต้องจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทางตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(7) ควบคุม กำกับ ดูแลให้ผู้ขับรถใช้เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถตามที่กฎหมายกำหนด

(8) จัดให้มีอุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นแก่การให้ความช่วยเหลือหรือระงับเหตุเมื่อเกิดอุบัติเหตุหรือเหตุฉุกเฉินขึ้น ทั้งนี้ ตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(9) ส่งผู้ขับรถเข้ารับการอบรมกับกรมการขนส่งทางบกหรือหน่วยงานที่กรมการขนส่งทางบกมอบหมายตามหลักสูตรและกำหนดเวลาที่อธิบดีประกาศกำหนด หรือจัดให้มีการอบรมแก่ผู้ขับรถซึ่งมีหลักสูตร ระยะเวลา และมาตรฐานเป็นไปตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(10) จัดทำรายงานข้อมูลเกี่ยวกับความปลอดภัยในการขนส่ง ตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่อธิบดีประกาศกำหนด

(11) ควบคุม กำกับ ดูแลให้ผู้ขับรถต้องขับรถด้วยอัตราความเร็วไม่เกินกว่าอัตราที่กฎหมายกำหนดสำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้วยความปลอดภัยในการขนส่งเฉพาะ (1) (6) (7) (8) (9) (10) และ (11)

ข้อ 4 ในการใช้รถทำการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของ ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประเภทการขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งส่วนบุคคล และการขนส่งระหว่างประเทศ ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง ดังต่อไปนี้

(1) จัดให้มีสิ่งป้องกันไม่ให้สัตว์หรือสิ่งของที่บรรทุก ตกหล่น ร่วงไหล ส่งกลิ่น ส่องแสงสะท้อนหรือปลิวไปจากรถ อันอาจก่อเหตุเดือดร้อน รำคาญ ทำให้ทางสกปรก เปราะเปื้อน ทำให้เสื่อมเสียสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน หรือก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สิน

(2) จัดให้มีเอกสารหรือคู่มือคำแนะนำการปฏิบัติเมื่อเกิดภัยหรือเหตุร้ายขึ้นตามที่อธิบดีประกาศกำหนด

(3) บรรทุกสัตว์หรือสิ่งของให้ตรงตามลักษณะของรถที่กำหนดไว้ในเงื่อนไขใบอนุญาตประกอบการขนส่ง

(4) ปฏิบัติตามข้อกำหนดในข้อ 3 (1) (6) (7) (8) (9) (10) และ (11)

ข้อ 5 ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในการขนส่งผู้โดยสารต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง ดังต่อไปนี้

(1) ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยสารขนาดเล็ก และการขนส่งระหว่างประเทศ ต้อง

(ก) ดูแลผู้โดยสารให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดด้วยความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในระหว่างการเดินทางโดยสาร

(ข) ดูแลให้ผู้โดยสารวางสัมภาระในตำแหน่งที่ไม่กีดขวางทางขึ้นลงหรือทางเดินภายในตัวรถ และไม่อยู่ในตำแหน่งที่จะเป็นอันตรายต่อผู้โดยสารอื่นหรือผู้อื่น

(ค) ดูแลให้ผู้โดยสารได้รับความปลอดภัยตลอดเวลาที่อยู่ในระหว่างการโดยสารและในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุใดๆ ขึ้นในระหว่างทำการขนส่งจะต้องช่วยเหลือหรือจัดให้ผู้โดยสารพ้นจากอุบัติเหตุนั้นก่อน

(ง) ไม่ละทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุอันควร

(จ) ไม่ยื่นมือ แขน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายออกนอกตัวรถ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้สัญญาณตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก

(ฉ) ไม่นำสิ่งของใดๆ ที่มีกลิ่นรุนแรงที่ก่อความรำคาญต่อผู้โดยสารขึ้นบนรถ เว้นแต่จะได้จัดเก็บให้มิดชิดโดยปราศจากกลิ่นนั้น

(ช) ไม่นำดอกไม้เพลิง วัตถุระเบิด หรือวัตถุติดกร่อนขึ้นบนรถ

(ซ) ไม่ถ่ายหรือทิ้งสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงบนรถ เว้นแต่เป็นการถ่ายหรือทิ้งในบริเวณที่จัดไว้เป็นที่ถ่ายหรือทิ้งโดยเฉพาะ

(ณ) ไม่กระทำการอันควรขายหน้าต่อหน้าธารกำนัล หรือกระทำการลามกอย่างอื่นไม่ว่าจะกระทำด้วยตนเอง หรือกระทำด้วยสื่อหรือวัสดุใดๆ อันทำให้ปรากฏความหมายในทำนองเดียวกัน

(ญ) ไม่สูบบุหรี่หรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

(2) ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ขับรถในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก การขนส่งส่วนบุคคล และการขนส่งระหว่างประเทศ ต้อง

(ก) ปฏิบัติตามที่กำหนดใน (1)

(ข) บันทึกรายการต่างๆ ในสมุดประจำรถ

(ค) ไม่ใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่หรือคอมพิวเตอร์พกพาไม่ว่าเพื่อการใดๆ ในขณะที่ขับรถเว้นแต่เป็นการสนทนา ที่ใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนา โดยผู้ขับรถต้องไม่ถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่หรือคอมพิวเตอร์พกพานั้น

(ง) ใช้เครื่องอุปกรณ์และส่วนควบของรถหรืออุปกรณ์และเครื่องมือเครื่องใช้ที่จำเป็นตามที่กฎหมายกำหนด

(จ) แสดงเครื่องหมายหรือสัญญาณเมื่อจำเป็นต้องจอดรถในทางเดินรถหรือไหล่ทางตามข้อ 3 (6)

ข้อ 6 ในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ขับรถในการขนส่งสัตว์หรือสิ่งของในประเภทการขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งส่วนบุคคล และการขนส่งระหว่างประเทศต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่งในข้อ 5 (2) (ข) (ค) (ง) และ (จ)

ข้อ 7 บรรดาประกาศที่ออกตามกฎหมายกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2554 ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายกระทรวงนี้ จนกว่าจะมีประกาศตามกฎหมายกระทรวงนี้ใช้บังคับ

2. กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2554

กฎหมายว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2554 ออกตามอาศัยอำนาจตามความในมาตรา 7 และมาตรา 102 (4) แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 และมาตรา 36 แห่งพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก (ฉบับที่ 5) พ.ศ. 2535 อันเป็นกฎหมายที่มีบทบัญญัติบางประการเกี่ยวกับการจำกัดสิทธิและเสรีภาพของบุคคล ซึ่งมาตรา 29 ประกอบกับมาตรา 32 มาตรา 33 มาตรา 34 มาตรา 41 และมาตรา 43 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทยบัญญัติให้กระทำได้โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคมออกกฎกระทรวงไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 กฎกระทรวงนี้ให้ใช้บังคับเมื่อพ้นกำหนดหกสิบวันนับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ 2 ให้ยกเลิกกฎกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522

ข้อ 3 ในการใช้รถทำการขนส่งผู้โดยสาร ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก และการขนส่งระหว่างประเทศ ต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง ดังต่อไปนี้

- (1) ไม่ใช่หรือยินยอมให้บุคคลต่อไปนี้ปฏิบัติหน้าที่ขับรถ
 - (ก) บุคคลซึ่งไม่มีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถ หรือมีใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถไม่ตรงตามประเภทและชนิดของรถที่ใช้ทำการขนส่ง หรือมีใบอนุญาตที่สิ้นอายุแล้ว
 - (ข) ผู้ขับรถซึ่งปฏิบัติหน้าที่เกินชั่วโมงการทำงานตามที่กฎหมายกำหนด
 - (ค) ผู้ขับรถซึ่งหย่อนความสามารถในการขับรถ
 - (2) จัดให้มีเครื่องหมายแสดงการห้ามสูบบุหรี่ติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนภายในตัวรถ ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด
 - (3) จัดให้มีคำเตือนมิให้ขึ้นหรือลงรถนอกบริเวณที่มีเครื่องหมายหยุดรถ ติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนที่ตัวรถด้านนอกและภายในตัวรถ ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด
 - (4) จัดให้มีข้อมูลชื่อตัว ชื่อสกุล เลขที่ใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถและหมายเลขทะเบียนรถ ติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนภายในตัวรถ ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด
 - (5) จัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อแจ้งภัยและเหตุร้าย ติดไว้ในบริเวณที่มองเห็นได้ชัดเจนภายในตัวรถ ตามแบบที่อธิบดีประกาศกำหนด
 - (6) จัดให้มีเครื่องหมายหรือสัญญาณที่จะต้องแสดงเมื่อจำเป็นต้องจอดรถในทางเดินรถเนื่องจากเครื่องยนต์หรือเครื่องอุปกรณ์ของรถขัดข้องตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก สำหรับผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประเภทการขนส่งส่วนบุคคล ให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง เฉพาะ (1) และ (6)
- ข้อ 4 ในขณะปฏิบัติหน้าที่ ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง ดังต่อไปนี้
- (1) ผู้ได้รับใบอนุญาตปฏิบัติหน้าที่เป็นผู้ประจำรถในการขนส่งผู้โดยสารในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยสารขนาดเล็ก และการขนส่งระหว่างประเทศ ต้อง
 - (ก) ดูแลผู้โดยสารให้ปฏิบัติตามข้อกำหนดว่าด้วยความปลอดภัยและความสงบเรียบร้อยในระหว่างการโดยสาร
 - (ข) ดูแลให้ผู้โดยสารวางสัมภาระในตำแหน่งที่ไม่กีดขวางทางขึ้นลงหรือทางเดินภายในตัวรถ และไม่อยู่ในตำแหน่งที่เป็นอันตรายต่อผู้โดยสารอื่นหรือผู้อื่น
 - (ค) ดูแลให้ผู้โดยสารได้รับความปลอดภัยตลอดเวลาที่อยู่ในระหว่างการโดยสารและในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุใดๆ ขึ้นในระหว่างการขนส่งจะต้องช่วยเหลือหรือจัดให้ผู้โดยสารพ้นจากอุบัติภัยนั้นก่อน
 - (ง) ไม่ละทิ้งหน้าที่โดยไม่มีเหตุอันควร
 - (จ) ไม่ยื่นมือ แขน หรือส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกายออกนอกตัวรถ เว้นแต่เป็นการกระทำเพื่อให้สัญญาณตามกฎหมายว่าด้วยจราจรทางบก
 - (ฉ) ไม่นำสิ่งของใดๆ ที่มีกลิ่นรุนแรงที่ก่อความรำคาญต่อผู้โดยสารขึ้นบนรถ เว้นแต่จะได้จัดเก็บให้มิดชิดโดยปราศจากกลิ่นนั้น
 - (ช) ไม่นำดอกไม้เพลิง วัตถุระเบิด หรือวัตถุติดกร่อนขึ้นบนรถ
 - (ซ) ไม่ถ่ายหรือทิ้งสิ่งหนึ่งสิ่งใดลงบนรถ เว้นแต่เป็นการถ่ายหรือทิ้งในบริเวณที่จัดไว้เป็นที่ถ่ายหรือทิ้งโดยเฉพาะ

(ณ) ไม่กระทำการอันควรขายหน้าต่อหน้าธารกำนัล หรือกระทำการลามกอย่างอื่นไม่ว่าจะกระทำด้วยตนเอง หรือกระทำด้วยสื่อหรือวัสดุใดๆ อันทำให้ปรากฏความหมายในทำนองเดียวกัน

(ญ) ไม่สูบบุหรี่หรือสิ่งอื่นที่มีลักษณะทำนองเดียวกัน

(2) ผู้ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ขับรถในการขนส่งในประเภทการขนส่งประจำทาง การขนส่งไม่ประจำทาง การขนส่งโดยรถขนาดเล็ก การขนส่งส่วนบุคคล และการขนส่งระหว่างประเทศนอกจากต้องปฏิบัติตามที่กำหนดไว้ใน (1) แล้ว ต้อง

(ก) บันทึกรายการต่างๆ ในสมุดประจำรถ

(ข) ไม่ใช่โทรศัพท์เคลื่อนที่ในขณะที่ขับรถ เว้นแต่การใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่โดยใช้อุปกรณ์เสริมสำหรับการสนทนาโดยผู้ขับรถไม่ต้องถือหรือจับโทรศัพท์เคลื่อนที่นั้น

ข้อ 5 บรรดาประกาศหรือระเบียบที่ออกตามกฎหมายกระทรวง ฉบับที่ 33 (พ.ศ. 2534) ออกตามความในพระราชบัญญัติการขนส่งทางบก พ.ศ. 2522 ให้ยังคงใช้บังคับต่อไปเพียงเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับกฎหมายทรวนี้ จนกว่าจะมีประกาศหรือระเบียบตามกฎหมายกระทรวงนี้ใช้บังคับ

3. โครงการสร้างความปลอดภัยในการขนส่งของภาครัฐ

แผนหลักการพัฒนาาระบบขนส่งและจราจรที่จะใช้เป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานของกระทรวงคมนาคมตั้งแต่ปี พ.ศ. 2554 - 2563 ภายใต้วิสัยทัศน์ “มุ่งสู่การขนส่งที่ยั่งยืน” และได้ให้รายละเอียดเกี่ยวกับเป้าประสงค์ในด้านการทำให้ประเทศไทยเป็นศูนย์กลางเชื่อมต่อการเดินทางและการขนส่ง (Hubs for Connectivity) และในด้านการมีระบบขนส่งและการจราจรที่มีประสิทธิภาพ และระดับการให้บริการที่ดีเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจและชุมชน (Accessibility) ในการมีขนส่งที่ยั่งยืน แผนหลักได้ให้ความสำคัญแก่การพัฒนาในเชิงสังคม โดยเน้นที่การเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน นอกจากการยกระดับการให้บริการที่ดีเชื่อมโยงพื้นที่เศรษฐกิจและชุมชน แผนหลักยังได้กำหนดเป้าประสงค์ที่ 3 โดยปรับปรุงและเพิ่มความปลอดภัย (Safety) ในการเดินทางและการขนส่ง

ผลการวิเคราะห์สถิติอุบัติเหตุพบว่า อุบัติเหตุทางถนนมีมากกว่าการขนส่งสาขาอื่น คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ 99 อัตราการเสียชีวิต จากมาตรฐานทางสถิติของสากล อุบัติเหตุทางถนนโดยทั่วไปไม่ควรเกินปีละ 14.15 คนต่อประชากร 100,000 คน ในขณะที่ประเทศไทยมีอัตราการเสียชีวิตของประชากรด้วยอุบัติเหตุทางถนนอยู่ที่ 18.23 คน ซึ่งถือว่าเป็นอัตราการเสียชีวิตที่สูงมาก มูลค่าความสูญเสียจากอุบัติเหตุของไทยในแต่ละปีประมาณ 243,000 ล้านบาท ผลการศึกษามูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจจากการเสียชีวิตเนื่องจากอุบัติเหตุ โดยมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ สรุปได้ว่ามีความสูญเสียเท่ากับ 6 ล้านบาทต่อคน หรือประมาณร้อยละ 2.8 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ (GDP) ในขณะที่ประเทศอื่นๆ มีมูลค่าความสูญเสียประมาณร้อยละ 1-2 ของมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศข้อมูลสถิติการเกิดอุบัติเหตุในช่วงปี พ.ศ. 2547 ถึงปี พ.ศ. 2552 ซึ่งรวบรวมโดยศูนย์เทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม กระทรวงคมนาคม พบว่า จำนวนการเกิดอุบัติเหตุและจำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บมีแนวโน้มลดลงทุกปี เฉลี่ยร้อยละ 8.3 โดยจำนวนผู้เสียชีวิตมีแนวโน้มลดลงเช่นกัน เฉลี่ยร้อยละ 4.2 ต่อปีประมาณ 12,000 คนต่อปี อย่างไรก็ตาม คาดว่าในอนาคตหากไม่มีการดำเนินการใดๆ เพื่อลดอุบัติเหตุด้านการขนส่งก็จะมีแนวโน้มลดจำนวนผู้เสียชีวิตได้มากไปกว่านี้

เมื่อพิจารณาและวิเคราะห์ถึงสาเหตุการเกิดอุบัติเหตุของการขนส่งรูปแบบต่างๆ พบว่า อุบัติเหตุจากการขนส่งทางถนนส่วนใหญ่มีสาเหตุหลักมาจากคน เช่น ความประมาท การฝ่าฝืนกฎจราจร การหลับใน นอกจากนี้ มีสาเหตุจากสภาพตัวรถ สภาพแวดล้อม สภาพอากาศ สภาพถนน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง สำหรับอุบัติเหตุจากการขนส่งทางรถไฟ เกิดจากยานพาหนะชนกับเครื่องกั้นที่ติดตั้งกับทางรถไฟมากที่สุด รองลงมาในสัดส่วนที่ใกล้เคียงกันคือ รถไฟชนกับยานพาหนะและรถไฟชนคน ขณะที่การขนส่งทางน้ำ นอกจากอุบัติเหตุที่มีสาเหตุมาจากการคนมากที่สุดแล้ว สาเหตุของอุบัติเหตุที่เหลือนักเกิดจากเครื่องมืออุปกรณ์และสภาพแวดล้อม ซึ่งเรือประเภทโดยสารมีอุบัติเหตุมากที่สุด รองลงมาเป็นเรือบรรทุกสินค้า และเรือลำเลียงในแม่น้ำ

สถิติอุบัติเหตุทางถนนทั้งประเทศ พ.ศ. 2557 มีแนวโน้มลดลงจาก พ.ศ. 2556 ร้อยละ 2.36 ส่วนใหญ่เกิดกับรถจักรยานยนต์ร้อยละ 35.64 ส่วนอุบัติเหตุทางถนนที่เกิดขึ้นในความรับผิดชอบของกระทรวงคมนาคม พ.ศ. 2557 ยังคงมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นจาก พ.ศ. 2556 ร้อยละ 8.66 โดยมียานพาหนะที่เกิดอุบัติเหตุสูงสุด คือ รถยนต์นั่งส่วนบุคคล/รถยนต์นั่งสาธารณะร้อยละ 31.18 ลักษณะบริเวณที่เกิดอุบัติเหตุส่วนใหญ่เป็นทางตรงร้อยละ 80.33 โดยมีมูลเหตุสันนิษฐานหลักที่ทำให้เกิดอุบัติเหตุมากที่สุด คือ ขับรถเร็วเกินกำหนดร้อยละ 73.84 คนหรือรถตัดหน้ากระชั้นชิดร้อยละ 8.12 หลับในร้อยละ 4.66 และเมาสุรา/ยาบ้าร้อยละ 2.89

เพื่อให้บรรลุเป้าประสงค์นี้ ได้กำหนดเป้าหมายในการปรับปรุงและเพิ่มความปลอดภัย (Safety) ในการเดินทาง การขนส่ง และการจราจร เพื่อลดจำนวนอุบัติเหตุและจำนวนผู้เสียชีวิตจากการขนส่ง ลดความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคม และเพิ่มคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยครอบคลุมถึง การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน มาตรฐานยานพาหนะ และสภาพแวดล้อม ให้มีคุณภาพและความปลอดภัยในการเดินทางและการขนส่ง นอกจากนี้ ยังมุ่งไปที่การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และทักษะเรื่องความปลอดภัยด้านการขนส่ง ซึ่งผลลัพธ์ที่ได้คาดว่าจะจำนวนอุบัติเหตุจากการขนส่งจะลดลง จำนวนผู้ได้รับบาดเจ็บและผู้เสียชีวิตจากอุบัติเหตุการขนส่งจะลดลงเช่นเดียวกัน ส่งผลทำให้ความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมลดลง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องโดยรวมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ทั้งนี้ มีแนวทางในการดำเนินงาน อาทิเช่น

⊕ การป้องกันอุบัติเหตุทางถนน โดยการเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการระชาสัมพันธ์ในเรื่องความปลอดภัยแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานการขนส่งทางถนนเป็นไปตามมาตรฐานความปลอดภัย

⊕ การแก้ไขอุบัติเหตุทางถนน เพื่อลดผลกระทบของอุบัติเหตุ ป้องกันเหตุการณ์ซ้ำซ้อนที่อาจเกิดขึ้น โดยการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการขนส่งทางถนนที่ปลอดภัย

⊕ การปรับปรุงและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐาน และสิ่งอำนวยความสะดวก ให้พร้อมอยู่ในสภาพการใช้งานได้อย่างปลอดภัย โดยการปรับปรุงสภาพทาง ระบบอาณัติสัญญาณ และการแก้ไขปัญหาดูตัดทางรถไฟ

⊕ การพัฒนาการจัดการเดินรถเพื่อเพิ่มความปลอดภัย โดยให้มีความพร้อมในการปฏิบัติงานและทักษะการควบคุมรถในสถานการณ์คับขัน

⊕ สร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อช่วยป้องกันอุบัติเหตุจากจุดตัดทางรถไฟ และบังคับใช้มาตรการควบคุมและตรวจตราการลักลอบสร้างทางลักผ่านจุดตัดทางรถไฟ

⊕ การพัฒนาและปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานให้มีความปลอดภัยในการเดินทางและการขนส่งสินค้าทางน้ำเพื่อเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ในเรื่องความปลอดภัยในการขนส่งทางน้ำ

⊕ การกำหนดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัย (Safety and Security) ของการขนส่งทางอากาศทั้งในส่วนท่าอากาศยานและอากาศยาน

⊕ การกำหนดให้มีมาตรการรักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของผู้ใช้บริการที่ท่าอากาศยาน โดยเฉพาะในเรื่องการสาธารณสุข

ดังนั้น ยุทธศาสตร์สำคัญที่จะช่วยให้จำนวนอุบัติเหตุและจำนวนผู้เสียชีวิตจากการขนส่งลดลง ส่งผลให้ความสูญเสียทางเศรษฐกิจและสังคมลดลง ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องโดยรวมมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น เนื่องจากการเดินทางและการขนส่งมีความปลอดภัย ได้แก่

1. การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน มาตรฐานยานพาหนะ และสภาพแวดล้อมให้มีคุณภาพและความปลอดภัยในการเดินทางและการขนส่งโดยการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก ให้พร้อมอยู่ในสภาพการใช้งานได้อย่างปลอดภัย โดยการปรับปรุงสภาพทางระบบอาณัติสัญญาณ และการแก้ไขปัญหาจุดตัดทางรถไฟ รวมทั้งการตรวจสอบมาตรฐานยานพาหนะ และสภาพแวดล้อมให้มีคุณภาพและความปลอดภัยในการเดินทางและการขนส่ง รวมทั้งการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีเพื่อการขนส่งทางถนนที่ปลอดภัย

2. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และทักษะเรื่องความปลอดภัยด้านการขนส่งโดยการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และการประชาสัมพันธ์ปลูกฝังจิตสำนึก และทักษะเรื่องความปลอดภัยด้านการขนส่งแก่ผู้ที่เกี่ยวข้อง การสร้างการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อช่วยป้องกันอุบัติเหตุจากจุดตัดทางรถไฟ และบังคับใช้มาตรการควบคุมและตรวจตราการลักลอบสร้างทางลักผ่านจุดตัดทางรถไฟ

เป้าประสงค์/ยุทธศาสตร์ โครงการ/มาตรการที่สำคัญ เพื่อปรับปรุงและเพิ่มความปลอดภัย (Safety) ในการเดินทางและการขนส่ง

1. การปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐาน มาตรฐานยานพาหนะ และสภาพแวดล้อมให้มีคุณภาพและความปลอดภัยในการเดินทางและการขนส่ง

2. การปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้มีความรู้ ความเข้าใจ จิตสำนึก และทักษะเรื่องความปลอดภัยด้านการขนส่ง

การขนส่งทางถนน

โครงการสำคัญ

1. โครงข่ายทางหลวงมีความปลอดภัย (ทล.)
2. โครงการก่อสร้างจุดพักรถสำหรับรถขนาดใหญ่บนทางหลวงสายประธาน (ทล.)
3. โครงการก่อสร้างสะพานข้ามทางรถไฟ (ทช.)
4. โครงการติดตั้งเครื่องกั้นพร้อมสัญญาณไฟวาบอัตโนมัติ (ทช.)

5. โครงการพัฒนาปรับปรุงระบบตรวจสภาพรถ 5 ระบบ (ขบ.)
6. โครงการก่อสร้างศูนย์สอนขับรถ บางปิ้ง จ.สมุทรปราการ (ขบ.)

มาตรการสำคัญ

1. มาตรการบังคับใช้การจำกัดความเร็ว (Speed Management) อย่างเป็นรูปธรรม (ทล.)
2. การกำหนดมาตรฐานการขนส่งและบังคับใช้อย่างเป็นรูปธรรม เช่น การกำหนดให้ผู้ขับขี่รถโดยสารและรถบรรทุกจัดทำสมุดคู่มือการขับรถ (Log book) (ทล.)
3. มาตรการบังคับใช้กฎจราจร และการลงโทษผู้ฝ่าฝืนกฎจราจรอย่างเคร่งครัด (ทล.)
4. มาตรการกวดขันน้ำหนักบรรทุกให้เป็นไปตามมาตรฐาน (ทล.)
5. มาตรการบังคับใช้มาตรฐานความปลอดภัยของยานพาหนะ และผู้ขับรถโดยสารสาธารณะ
6. ให้เข้มงวดมากขึ้น (ทล.)
7. มาตรการพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ การแจ้งเหตุและสารสนเทศด้านความปลอดภัย (ทล.)
8. มาตรการส่งเสริมการสวมหมวกนิรภัย/คาดเข็มขัดนิรภัย (ขบ.)

การขนส่งทางราง

โครงการสำคัญ

1. โครงการปรับปรุงทางรถไฟที่ไม่ปลอดภัย ระยะทาง 2,406 กิโลเมตร (รฟท.)
2. โครงการติดตั้งเครื่องกั้นถนนเสมอรระดับ (เครื่องกั้นใหม่) (รฟท.)
3. โครงการจัดหาและปรับปรุงเครื่องกั้น (รฟท.)
4. โครงการติดตั้งรั้วสองข้างทางตามแนวเขตทางรถไฟ (รฟท.)

มาตรการสำคัญ

1. มาตรการส่งเสริมการพัฒนาระบบการประกันภัยและการชดเชยค่าเสียหายอันเกิดจากอุบัติเหตุทางรถไฟ (รฟท.)
2. มาตรการการเพิ่มความเข้มงวดในการตรวจสภาพร่างกายและจิตใจของพนักงานรถจักร และปฏิบัติตามขั้นตอนการควบคุมรถ และเสริมทักษะการควบคุมรถในสถานการณ์คับขัน (รฟท.)
3. มาตรการควบคุมระยะเวลาปฏิบัติงานและเพิ่มจำนวนผู้ปฏิบัติงานให้เพียงพอ (รฟท.)
4. มาตรการสร้างความร่วมมือระหว่างชุมชนกับหน่วยงานของรัฐเพื่อช่วยป้องกัน อุบัติเหตุจากจุดตัดทางรถไฟ โดยการควบคุมและตรวจตราการลักลอบสร้างทางลักผ่านจุดตัดทางรถไฟของชุมชนอย่างเคร่งครัด (รฟท.)

การขนส่งทางน้ำ

โครงการสำคัญ

1. โครงการจัดหาระบบติดตาม แสดงสถานะเรือ พร้อมติดตั้งอุปกรณ์วงจรปิดเพื่อดูแลรักษาความปลอดภัยในคลองแสนแสบ (จท.)
2. โครงการติดตั้งระบบแจ้งเตือนเครื่องช่วยความปลอดภัยประจำท่าเรือสาธารณะและระบบแผนที่อิเล็กทรอนิกส์ในแม่น้ำเจ้าพระยา (จท.)

3. โครงการจัดหาและติดตั้งระบบติดตามและควบคุมเรือโดยสารสาธารณะในแม่น้ำเจ้าพระยาแบบเรียลไทม์ (จท.)

4. โครงการจัดหาระบบติดตามเรือสินค้าและเรือโดยสารในเขตท่าเรือเชียงแสน จ.เชียงราย (จท.)

มาตรการสำคัญ

1. มาตรการตรวจตรา และช่วยเหลืออุบัติเหตุทางน้ำ โดยการจัดตั้งศูนย์กู้ภัยทางลำน้ำและชายฝั่ง (จท.)

2. มาตรการให้ความรู้ด้านความปลอดภัยโดยการจัดฝึกอบรม ทดสอบ แก่ผู้ขับเรือและผู้ให้บริการ (จท.)

3. มาตรการกำกับดูแลด้านความปลอดภัย โดยกำหนดกฎระเบียบ ข้อบังคับ และบทลงโทษที่เคร่งครัด (จท.)

4. แนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการขนส่งของผู้ประกอบการขนส่ง

4.1 องค์ประกอบด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวกับผู้ขับขี่ ในส่วนนี้จะกล่าวถึงองค์ประกอบด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวกับผู้ขับขี่ ซึ่งบริษัทจะต้องนำไปใช้ แนวทางการปฏิบัติงานเหล่านี้ อาจจะไประบุเพิ่มเติมไว้ในข้อบังคับทางกฎหมายของท้องถิ่นนั้น และ/หรือกฎระเบียบของโรงงานนั้น ในกรณีที่มีความขัดแย้งเกิดขึ้นระหว่างองค์ประกอบต่างๆ เหล่านี้กับกฎระเบียบของโรงงาน หรือ กฎหมายท้องถิ่นนั้น จะต้องยึดถือปฏิบัติตามกฎระเบียบของโรงงานหรือกฎหมายที่ใช้ปฏิบัติอยู่ โดยมีเป้าหมายอย่างน้อยที่สุดให้เทียบเท่ากับองค์ประกอบนี้

1. การสร้างความพร้อม และการป้องกันการเกิดความเหนื่อยล้า พนักงานขับรถจะต้องพักผ่อนให้เพียงพอและมีความพร้อมอยู่เสมอในขณะปฏิบัติงาน

2. ยาเสพติด และแอลกอฮอล์ พนักงานขับรถต้องไม่ขับรถในขณะที่อยู่ภายใต้ฤทธิ์ของแอลกอฮอล์ ยาเสพติด หรือสารเสพติดอื่นๆ รวมถึงยาต่างๆ ที่จะมีผลทำลายความสามารถในการขับรถ

3. เข็มขัดนิรภัย รถทุกคนต้องติดตั้งเข็มขัดนิรภัยที่นั่งคนขับและทุกที่นั่งโดยสาร

4. ผู้โดยสาร พนักงานขับรถต้องไม่รับผู้โดยสารระหว่างปฏิบัติงาน เว้นแต่จะได้รับอนุญาตจากบริษัท

5. น้ำหนักบรรทุก น้ำหนักบรรทุกของรถจะต้องปลอดภัยและไม่เกินน้ำหนักที่บริษัทผู้ผลิตรถกำหนดไว้หรือน้ำหนักตามที่กฎหมายกำหนดถ้ากฎหมายจำกัดน้ำหนักน้อยกว่า

6. การเคารพกฎระเบียบจราจรและเครื่องหมายจราจร พนักงานขับรถต้องรู้จักและเคารพเครื่องหมาย และกฎระเบียบการจราจร รวมทั้งสถานที่ที่คาดว่าจะมีการเดินทางไปบ้างเป็นครั้งคราว

7. โทรศัพท์เคลื่อนที่และอุปกรณ์สื่อสารสองทาง ห้ามพนักงานขับรถใช้โทรศัพท์เคลื่อนที่ระหว่างขับรถ รวมถึงการส่งข้อมูลทางโทรศัพท์ด้วย

8. ความชัดเจนในการมองเห็นทั้งรถและพนักงานขับรถ พนักงานขับรถต้องสวมเสื้อสะท้อนแสงหรือเสื้อผ้าที่ติดแถบสะท้อนแสง เมื่อปฏิบัติงานอยู่ภายนอกตัวรถหรือบริเวณพื้นที่ใกล้กับรถที่วิ่งอยู่ พนักงานขับรถต้องเปิดไฟระหว่างการขับรถตลอดเวลาแม้ในเวลากลางวัน ถ้ากฎหมายอนุญาตให้ปฏิบัติได้

3.2 องค์ประกอบด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร ในส่วนนี้จะกล่าวถึงองค์ประกอบด้านความปลอดภัยที่เกี่ยวข้องกับผู้บริหาร ซึ่งบริษัทจะต้องนำมาใช้เพื่อปรับปรุงผลการปฏิบัติงานด้านความปลอดภัยในการขับรถในระยะยาวให้ดีขึ้น

1. ความเป็นผู้นำ และความรับผิดชอบ ผู้นำในทุกระดับของบริษัทจะต้องแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นในการดำเนินงานเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงานในทุกส่วนงานให้เห็นเด่นชัด สำหรับความปลอดภัยในการขับรถจะต้องมีการกำหนดบทบาท และหน้าที่รับผิดชอบอย่างชัดเจนให้กับเจ้าหน้าที่ ตั้งแต่ระดับผู้จัดการลงมาตามโครงสร้างการจัดการตามที่ได้รับมอบหมาย

2. คุณสมบัติ และการคัดเลือกผู้ขับขี่ บุคคลใดก็ตามที่ต้องปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับการขับรถจะต้องมีคุณสมบัติตามที่กำหนด มีความพร้อม และสามารถขับรถได้อย่างปลอดภัยตามเกณฑ์ที่กำหนด

3. การฝึกอบรม และการประเมินผลการขับขี่ พนักงานขับรถทุกคนที่ขับรถให้กับบริษัท จะต้องได้รับการฝึกอบรมการขับรถเบื้องต้นตามที่จำเป็น ร่วมกับการฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องโดยพิจารณาจากการประเมินความเสี่ยง สำหรับการปฏิบัติงานในสภาพแวดล้อมที่มีความเสี่ยงสูงและใช้รถประเภทพิเศษที่ใช้เฉพาะงาน จะต้องมีการฝึกอบรมเพิ่มเติมให้กับพนักงานขับรถตามที่เหมาะสมด้วย

4. การเลือก และการกำหนดคุณสมบัติรถ รถที่ใช้ต้องเลือกให้เหมาะสมกับลักษณะงาน โดยการพิจารณาประเภทของงาน และระยะเวลาในการเดินทาง โดยให้เหมาะสมกับทั้งพนักงานขับรถและประเภทของรถ ทั้งนี้เพื่อให้มั่นใจว่าการจัดการขนส่งจะดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยมีความเสี่ยงต่อพนักงานขับรถ และผู้ขับขี่บนท้องถนน น้อยที่สุด

5. การซ่อมบำรุงรักษารถ บริษัทต้องมั่นใจว่ารถของบริษัททั้งหมดสามารถปฏิบัติงานได้อย่างปลอดภัยและต้องได้รับการตรวจสอบและบำรุงรักษาเป็นประจำโดยถือเป็นส่วนหนึ่งในแผนงานการซ่อมบำรุงตามที่กำหนดไว้

6. การตรวจสอบรถก่อนออกเดินทาง บริษัทต้องมีระบบที่ใช้ในการตรวจสอบรถเป็นประจำทุกวัน โดยระบุถึงจุดที่จำเป็นต้องตรวจสอบและความถี่ในการตรวจสอบรวมทั้งบุคคลผู้ทำการตรวจสอบ

7. ระบบการบันทึกข้อมูลการใช้รถ (ระบบวีดีอาร์ หรือ กล้องดำ) บริษัทหรือธุรกิจที่พนักงานขับรถมีปัญหาด้านพฤติกรรมหรือต้องปฏิบัติงานในสภาพพื้นที่มีความเสี่ยงสูงจะต้องพิจารณาติดตั้งระบบการติดตามรถ (IVMS) หรือ เครื่องบันทึกข้อมูลการใช้รถ (VDR) ที่ได้รับการรับรองไว้ที่รถไม่ว่าจะเป็นรถของบริษัท รถเช่า หรือ รถของผู้รับเหมาก็ตาม เครื่องบันทึกข้อมูลการใช้รถ และระบบการติดตามรถจะเก็บข้อมูลการเดินทางเพื่อนำมาวิเคราะห์และแจ้งผลกลับไปให้พนักงานขับรถและหัวหน้างานได้รับทราบ

8. การจัดการจราจรภายในโรงงาน บริษัทต้องมีแผนจัดการจราจรในทุกพื้นที่ของบริษัทและจัดพื้นที่ทางเดินเท้าให้พ้นจากทางที่มารถวิ่ง

9. การจัดการอันตรายในเส้นทางภายนอก การเดินทางบนถนนสาธารณะในประเทศที่มีความเสี่ยงสูงโดยเฉพาะในเวลากลางคืนหรือระหว่างที่สภาพอากาศไม่ดีต้องมีการทำการประเมินและต้องมีการจัดทำแผนควบคุมความเสี่ยง ถ้าจำเป็น

แบบฝึกหัดท้ายบทที่ 1

1. กฎกระทรวงความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2558 มีสาระที่สำคัญอะไรบ้าง
2. กฎกระทรวงว่าด้วยความปลอดภัยในการขนส่ง พ.ศ. 2554 มีสาระที่สำคัญอะไรบ้าง
3. ภาครัฐมีโครงการสร้างความปลอดภัยในการขนส่งด้านต่างๆ อย่างไร
4. ผู้ประกอบการขนส่ง มีแนวปฏิบัติด้านความปลอดภัยในการขนส่งอย่างไรบ้าง